

SUUR SAMM TULEVIKKU

TEKST: TIINA KOLK | FOTOD: ENNO REBANE, OLIVER ALVER, MARIS TOMBA, TOOTJAD

Funktsionaalses, õigesti krundile paigutatud, nupuka valguslahendusega ning energiat ja vett säästvas, taimedega ruumide sisekliimat turgutavas ja kogu ehitise tegevust tarkvaraga juhitud hoones on mugav elada ja töötada.

Tark maja Rakveres

Tänapäeval on «tark maja» üpris lahtine mõiste. Arhitekt Oliver Alveri sõnul selgines läbi Rakvere hoone kavandamise tema jaoks ka targa maja kontseptsioon.

«Ma jagasin selle mõiste kaheks – passiivseks ja aktiivseks tarkuseks,» kommenteerib Alver.

Passiivne tarkus: väldi poste, mõtle maja paigutusele, vali õiged aknad, kasuta katust.

Kui tüüpiliselt arvatakse, et targa majas saab mobiiltelefoniga sauna kütte panna, siis oluline on alustada hoopis püsivamate määratlustest. See hõlmab hoone jäävaid lahendusi. Kõik hooned ehitatakse sarnaselt – betoonist, puidust ja klaasist. Oluline on see, kuidas neid materjale kasutatakse. Hea on, kui ehitises pole üleliia poste. Maja kandekonstruktsioonideks on välisseinad ning kõik selle vahel on avatud ja ümberkohandatav. Täoline lahendus annab hoone kasutajale tulevikus vabad käed, sest hoone on kergelt muudetav.

Teiseks oluliseks n-ö passiivseks jooneks on hoone õigesti krundile paigutamine. Lõunasse avanavatel akendel on lihtne staatiliste päikesežalusiididega kontrollida loomuliku valgust ja päikeseenergia sisenemist hoonesse. Nii et suvel hoonet üle ei küta, samas talvel püüad kogu päikese tupp.

Homniku- ja õhtupäikeses tuleb kasutada liikuvaid žalusiisid või topelfassaadi. Huvitav passiivne tarkus hoone juures on nutikalt lahendatud aken, mis oma olemuselt on uuesti avastatud vana. Võttes eeskujuks vanade ja paksude seintega hoonete aknad, on ka Rakvere maja akendel vastavalt ilmakaartele muudetud välis- ja sisenurki.

«Näiteks otse lõunasse avanavatel akendel on välisnurgad ära lõigatud ja sellel on mõlemad pooled laiali, aga õhtupäikesepoolsetel on murtud nurgad nii, et päike paistaks paremini sisse – nende põhjapoolsel aknaküljel on valguspeegeldi,» jätkab Alver. Niipea kui esimesed kiired paistavad peegeldile, kumab sellelt tupp mõnusat valgust.

Neljas passiivne tarkus õhutab katust kasutama.

Tänapäevased katused on tavaliselt kaetud rullmaterjaliga, mida võib käia ainult hooldamas. Sellistele katustele päikesepaneelide paigaldamine on seotud probleemidega.

Aga Rakveres ehitati pisut kallim, nn pööratud katus. «Kogu passiivne tarkus pannakse paika ja see jääb sajanditeks,» nendib arhitekt. «Oluline on siin mitte vigu teha.»

Aktiivne tarkus

«Aktiivne tarkus peaks ühendama jahutuse, kütte, ventilatsiooni, valgustuse, turvaseadmed jms ning panema need üheskoos toimi-

DSK mööbel

disain sinu kodus

KÖÖGIMÖÖBEL ■ ERITELLIMUSMÖÖBEL

DSK mööbel on eritellimuse alusel kõrgekvaliteedilist mööblit tootev ettevõtte. Meie toodanguks on köögmööbel ja muud eritellimusprojektid – toodame, müüme ja paigaldame.

DSK mööbli tootevalik

- Köögmööbel
- Eritellimusmööbel – hotellid, spaad, restoranid, kauplused, bürood ja eramajad

TUTVU LÄHEMALT

www.dsk.ee / disain@dsk.ee

ma, aga praegu pahatihti üks ei tea, mida teine teeb,» mainib Alver.

Tema sõnul on Rakvere targa majal valmisolek vastavalt ilmateatele juba varem näiteks end külmade saabumiseks sättida.

Rakvere targa maja tualetipottidesse kogutakse sade- ja drenaaživett. Uuringute järgi lastakse eramajas neljandik veest WC-pottidest alla.

Sademete ja drenaaživee kasutamine annab ka märkimisväärset rahalist kokkuhoidu. Seda vett võiks kasutada näiteks eramu tagaüksel koera käppade või laste poriste kummikute pesemiseks.

Interjööride õhku saab haljastusega puhastada ja pealegi paardavad toataimed ruumi niiskustasakaalu. Suuri taimeseinu võib näiteks kööki ürtide või tubadesse dekoratiivtaimede kasvatamiseks paigaldada.

Rakvere tarka majja projekteeritud taimedest haljastusseinad on ka öösel linnväljakule näha, sidudes nõnda hoone sisemaailma linnaruumiga. «Eriti novembriõhtul, kui sajab külma vihma, kinnitab taoline roheline oas, et kusagil on midagi sooja ja positiivset...» mõtiskleb Alver.

Targa maja trepikodades süttib valgus vastavalt inimese liikumisele, kabinetide anduritega valgustid vähendavad päikesepaistes valgustusjõudu jne.

Tähtis tarkvara

Füüsiliselt on tark maja valmis – ole ainult mees ja rakenda kõiki potentsiaalseid võimalusi ning seda testivad Rakveres teevadki.

«Otsin auto, aga peagi kutsuti mind käigukasti tarkvara vahetama. Füüsiliselt ei vahetatud mitte midagi, aga tänu uuele tarkvarale on auto muutunud. Sama lugu on tulevikus tarkade majade ja tarkvaraga, aga targa maja tarkvara ootab veel arendamist,» teab Oliver Alver.

